

ment is om ons dossier te honoreren: weer krijgen wij geen antwoord. Kortom: alle antwoorden op onze concrete vragen worden vermeden en geplaatst in een globaal standpunt waaronder je alles kunt verkopen. Wij drukken ons ongenoegen uit over een te summiere en te vage beoordeling: zeven lijntjes! De raad antwoordt daarop dat niet enkel die zeven lijntjes maar ook de 'Algemene bemerkingen in het evaluatierapport' deel uitmaken van het advies. Ik heb na het gesprek met de adviesraad het evaluatierapport nog eens grondig doorgenomen en stel het hier ter discussie.

In kernpunt 5.g. van het evaluatierapport stelt de adviesraad dat een volwaardig theaterlandschap nood heeft aan grote gezelschappen. Ik ben geen tegenstander van grote gezelschappen, maar hun noodzaak als een dogma poneren getuigt van bewuste kortzichtigheid. Zowel de sector als het publiek weten dat er al jaren te weinig dynamiek uitgaat van onze stadstheaters. Ook de adviesraad onderkent dit probleem en suggereert daarom in het evaluatierapport enkele criteria waaraan een stadstheater zou moeten voldoen. Dat is waarschijnlijk allemaal goed bedoeld, maar weinig

doortastend. In het evaluatierapport wordt nergens de werking van de stadstheaters fundamenteel in vraag gesteld. Integendeel, de adviesraad wringt zich in de vreemdste bochten om deze initiatieven te sparen. Een protectionistische reflex, en dit uiteraard ten nadele van de starters en de doorgroeiers.

In kernpunt 5.a. stelt de adviesraad dat het artistieke belang van de theateractiviteit en de overtuigingskracht van de artistieke visie de doorslag moeten vormen bij de evaluatie. Dat is lovenswaardig, maar het getuigt van een tekort aan intellectuele eerlijkheid wanneer dit niet consequent wordt toegepast. De raadsleden weten zeer goed dat voor vele dossiers enkel niet-artistieke motieven de basis vormen voor een positieve beoordeling. Het ontbreekt de adviesraad aan moed en lef om dit ook zo te benoemen in het evaluatierapport. En omdat hij de feiten niet op papier durft te zetten, krijgt niemand een helder beeld over de werkelijke motieven van de adviesraad. Dit is niet correct tegenover de sector.

Het is een noodzaak dat de raad haar visie met glasheldere parameters onderbouwt, argumenteert en in de beoordeling consequent

toepast. Als dit niet gebeurt blijven de adviezen steken in de sfeer van favoritisme, subjectiviteit en real-politiek. Het is een noodzaak dat deze sector met zichzelf in het reine komt en dat begint bij het correct functioneren van de raad.

Zetelen in de adviesraad is momenteel een vrijwillige en daardoor spijtig genoeg voor te veel raadsleden een vrijblijvende bezigheid. De raad kan niet gesanctioneerd worden wanneer hij afwezig blijft op voorstellingen, wanneer er een gemis is aan dossierkennis, wanneer de adviezen onvoldoende zijn onderbouwd of wanneer er te weinig slagkracht is. Het oprichten van een professionele adviesraad is daarom noodzakelijk. Een slagvaardige professionele adviesraad dus, die een transparante visie ontwikkelt en hierover een dialoog aangaat met het veld, het kabinet en de administratie.

In kernpunt 6. 'meent de raad dat het niet mogelijk is om de adviezen te negeren als men bekommerd is om een theaterleven dat vitaal, eigentijds en noodzakelijk is'. Dit korte betoog moge volstaan om deze zelfverheerlijking te relativeren en te ontwrichten.

Het decreet en de creativiteit

door Johan Thielemans, voorzitter van de Raad voor Nederlandstalige Dramatische Kunst.

Dertig vergaderingen spendeerde de Raad van Advies aan de ontleding van de ingediende dossiers voor structurele gezelschappen. De minister kreeg een reeks adviezen, waarbij hem onder andere werd meegedeeld dat de Raad niet zag waarom een aantal gezelschappen verder gesubsidieerd moest worden.

Zoals het decreet voorziet, werd dit document aan de minister overgemaakt, opdat hij binnen de wettelijke termijn een beslissing zou kunnen nemen.

Toen die beslissing kwam, was de Raad erg verwonderd, vooral omdat de minister heksen-toeren uithaalde om vier zwakke gezelschappen toch nog in stand te houden. In het decreet staat over zulk een mogelijkheid niets in. Creatief lezen, dus.

De Raad was over dit aspect van de ministeriële beslissing niet te spreken. Dat uitzonderingsmaatregelen nodig waren om gezelschappen die om uiteenlopende redenen niet voldeden, absoluut te redden, ging het begrip te boven. Maar erger vond de Raad dat de tekst van het decreet hier al te elastisch gebruikt werd. De minister kreeg dit van de Raad te horen en te lezen.

Daarop beloofde de minister dat hij de samenwerkingsverbanden die hij eiste, aan de Raad zou voorleggen, want op diens adviserende taak was hij erg gesteld.

Daarmee was de kous voor de Raad af. Er bleef niets dan wachten op dossiers. Af en toe kreeg een lid van de Raad wel een paniektelefoontje om 'meer uitleg' bij de uiterst vage tekst, maar niemand wist meer te antwoorden dan: vraag het op het kabinet, want daar is het allemaal bekostigd.

Er gingen dan geruchten dat het kabinet de gezelschappen samenriep en dat daar onduidelijke dingen werden verteld. De Raad werd hier helemaal buitengehouden.

De volgende stap was dat de Raad de samenwerkingsakkoorden op tafel kreeg. Na een grondige discussie bleek dat de voorstellen totaal onvoldoende waren. Op de bezwaren die vroeger door de Raad geuit waren, kwam er geen enkel antwoord. Dat negatieve advies ging naar de minister.

Wat had iedereen verwacht? Dat de minister toch zijn zin zou doordrijven. Wat de Raad betreft, die vreesde dat de minister een reeks slechte beslissingen zou nemen. Maar zie, to-

tale verrassing: nu volgde de minister plots het advies van de Raad. Met de gekende miserie als gevolg.

Het is duidelijk: de minister had zich in een situatie gewrongen waarbij het uitgesloten was dat hij een beslissing kon treffen die op alle banken op instemming kon rekenen.

Moraal van dit droeve verhaal: had de minister zich strikt aan het decreet gehouden, dan zou alles keurig verlopen zijn en de vier gezelschappen zouden niet zoveel tijd verloren hebben. Verwijten aan de Raad echter zijn totaal uit den boze. Leest er niemand, maar dan ook niemand het decreet?

Even voor de orde: de Raad adviseert, de minister beslist. In alle vrijheid. Zijn er problemen met de beslissingen, dan is er maar één adres: de minister. En zo hoort het ook. Daar heeft de wetgever op toegezien.